

CANADA.

THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VI.—N. R. 18.

WINNIPEG, MAN., den 5 MAJ 1898.

LÖP. N. R. 217

KRIGET.

Manilla bombarderad och intaget efter skarp strid.

Kanondunder på Atlanten VÄNTAS SNART.

Händelserna utvecklade sig mycket sakta under den förra veckan, hufvudsakligast på grund af spanska flottans långa uppehåll vid Cap Verde öarne. Förenta Staternas krigsfartyg hafva tagit flere mindre spanska köpmansfartyg.

Onsdagen den 27. Spanska Kanonbåten Ligeria mötte en af Förenta Staternas torpedoförstörare vid Cap Opiedra. De växlade några skott, hvilka syntes träffa torpedoförstöraren, enär denne lutade betydligt, då den drog sig tillbaka.

Spanska flottan låg fortfarande vid Cap Verde. Amiral Sampson bombarderade fästningsverken vid Matanzas och lyckades genom en värlig eld i det närmaste förstöra nybyggnaderna, hvarefter fartygen drogo sig tillbaka. Från spanska sida påstods, att de amerikanska fartygen hade måst draga sig tillbaka efter en längre skjutning, hvarunder de gjorde liten skada samt dödade en åsna. Amerikanska flottans artillerister sköto med stor precision, under det att spanjorerna ej kunde träffa något af fartygen.

Angfartyget Montserrat med en mycket värdefull last bröt blockaden och inkom till Havana.

Torsdagen den 28. Motsigande rapporter från olika kvarter voro de hufvudsakligaste händelserna. President McKinley tog de första åtgärderna för att landa en armé i Cuba. 8 stora ångare hyrdes af sjökrigsdepartementet. Spanska kanonbåtar patrullera i Gibraltar Sund.

Fredagen den 29. Spanska flottan lemnade Cap Verde öarne under försäglade order. Förenta Staternas generalstab rekommenderar landstigning i Spanien som ett säkert och kraftigt medel att snart få slut på kriget. Ett rykte att en spansk spion försökt springa en monitor i luften spreds på morgonen men förnekades sedermera.

Lördagen den 30. Angfartyget Paris, som årligt eftersöks af spanjorerna, lyckades framkomma till New York utan vidare äfventyr. Kaptenen tog en mindre vanlig kurs.

Amiral Deweys afdelning af Förenta Staternas flotta väntades till Manilla för att söka förstöra den der liggande spanska flottan.

Folk fly från Cuba, hvarest lifstredel ha kontiskerats af spanska soldaterna.

SÖDMANLJEN VID MANILLA.

Commendör Deweys eskader, som beordrades att anfalla Filipinerna, Spaniens största koloni i Stilla oceanen, anlände på morgonen den 1 maj utanför hamnen till Manilla, öns hufvudstad. Den spanska flottan, som, betydligt underlägsen den amerikanska, hade tagit skydd under fästningarnas kanoner, öppnade genast eld mot de amerikanska skeppen, som djärft seglade på och bataljen var genast i full gång. Trots sin tapperhet och hjälpen från fästningarna förstördes den spanska flottan totalt, ty de skepp, som ej förstördes under striden, sänktes af spanjorerna själva för att ej falla i amerikanarnes händer. Manspilan var stor å ömse sidor, ehuru Dewey ej förlorade något skepp. Efter ett par timmars uppehåll fortsattes bombardementet, hvarefter staden Cavide, om 150,000 inv., stacks i brand med fotogenbomber och grusades. Insurgenterna gjorde under sjöstriden ett anfäll på Manilla, men tillbakasloges. Spanska guvernören blef där efter uppfordrad att uppgifva Manilla med fästningar och krigsförråd inom 24 timmar för att undvika bombardement, men svarade nej. Bom-

bardementet fortsattes och en stor del af Manilla såges hafva blifvit förstörd. Närmare underrättelser saknas, emedan telegrafkabeln mellan ön och Hong Kong afslutits, men kommendör Dewey såges hafva satt sig i besittning af de viktiga punkterna, hvarjämte han äfven erhållit en operationsbas för sin eskader. Som han lider brist på trupper, skola sådana sändas honom från San Francisco.

Afgörande strider väntas snart på Atlantiska kusten, där man när som helst väntar att den spanska flottan skall uppträda och bombardera städerna.

Det amerikanska krigsflottan förbereder ett hufvudanfäll mot Havana både från land- och sjösidan.

CANADA.

Quebec.

Ett jordskred inträffade den 27 sistlidne på Chaimplainingatan i Quebec. Ett två-våningars uthus förstördes.

En hästhandlare i Montreal har fått en order att leverera 2,500 hästar till Förenta Staternas kavalleri.

Skeppsfarten är i stort uppsving, ty det pågående kriget gör, att importörerna äro rädda för att taga sina varor via New York och andra af Förenta Staternas hamnar.

C. P. R:s inkomster under detta års tre första månader visa ett bättre resultat än följande, hvilket i sin tur var bättre än 1896. Under de gångna tre månaderna var bruttointkomsten \$5,246,448, utgifterna \$3,523,920 och nettovinsten \$1,692,328 eller \$414,194 mer än i följ.

Sälffångsten å New Foundland är i det närmaste avslutad och omkring 300,000 skinn ha tagits. Detta är den bästa fångsten på 10 år. De olika fartygen hafva arbetat under stora svårigheter och köld. Flera af fångstmännen hafva förlorat sina lemmar och fartygen hafva i många fall skadats ej obetydligt.

Engelska regimenten komma att stationeras i Canada denna sommar. Istället för andra bataljonen af Leinsterregimentet, som afses att gå till Jamaica, ankommer första bataljonen från Dublin. Då andra bataljonen i höst återvänder från Jamaica skall första bataljonen förläggas till Toronto, hvarest en rekryteringsstation kommer att upprättas. Ett annat regimente skall förläggas till Vancouver.

Ontario.

Parlamentet.

Intet af vikt har hänt de sista dagarna. Röstningsförslaget har tröskats ut och folkomröstningsfrågan är nu på tapeten.

Kettle River Valley banans förkämpar ämna ej göra något vidare denna session. Rev. J. M. Douglas motion, hvilken godkändes af utskottet, föreskrifver, att spannmål må kunna skeppas från vanliga magasin samt att enskilda må kunna skeppa hvetet själfva. Järnvägsbolaget är skyldigt att leverera vagnar men dessa kunna endast hållas för lastning 2 timmar fritt; efter två timmars förelopp kostar det 50c. i timmen.

Rat Portage. Lutherska kyrkans fest i lördagskvällen aflypte synnerligen bra trots det ogynnsamma värdet. Auktionen, som på ett förtjänstfullt sätt leddes af af Mr John Anderson, inbringade en vacker summa och behållningen torde stiga till omkring \$100.00.

— Mr Stendahl, vår företagsamma skräddare, flyttade nyligen sin verkstad för att bereda rum för ett större boarding hus, afsedt för skand naver. Huset, som skall byggas af herr Oskar Lundborg, blir 44 fot långt och 24 fot bredt.

— "Arken" kommer att öppnas tidigare i år än vanligt. Mr Lee lämnar flere nyheter.

— Glöm ej att se Isbolagets anons på 3 sidan.

— Nykterhetsfest i förening med auktion hölls sistlidne torsdag; behållningen blef något öfver \$12,000, och det är vackert så.

— Den nedbrända skolan skall åter uppbyggas för en kostnad af \$25,000. Planen blir den samma som Mulvey skolan i Winnipeg.

— Vi kunde berätta en fiskhistoria, om vi ville skvallra, men vi vilja endast säga, att redaktören af CANADA sågs vid sin affär knoga på en väldig fisk. Det troddes, att det var kusinen till den hvalfisk, som slukade Jona.

Bankförfar stulo \$1000 från en enskild bank i Comber.

Petroleum har antruffats vid Zorie. Källan ger 200 tunnor, hvarje 12 timmar.

Grand Trunk banan dömdes att betala \$5000 i ersättning åt en viss Bukens, som skadades i en sammanstötning.

Dr Tervagne, en fransk lärd och luftseglare, passerade Ottawa på väg till Vancouver, hvarifrån han ämnar pr. ballong söka efter Andre.

Strejk utbröt i förra veckan i Fort William bland C. P. R:s dockarbeter. Enär bolaget och arbetarne ej kunde komma öfverens, skickades 200 arbetare västerifrån.

En moder i Kingston skulle föra sitt lilla barn till kyrkan för att döpas. Då det blåste hårdt hade, hon för att skydda barnet, invecklat det i en massa sjalar hvarigenom det kväfvades.

En **Nickolas Avery** försäkrade sig i Mutual Reserve Fund Life association för \$11,000. Bolaget vägrar betala, emedan Avery glömdet att fylla i några blanketter, som sändes honom efter det försäkringen uttagits.

Central regeringen har gjort öfverenskommelse med Boston och Alaska Transport Co. att transportera 600 tons lifsmedel för den militära expeditionen till Yukon via St. Michaels och Yukon floden. Expeditionen själf kommer att gå via St. Michaels och C. F. R.

Den enda **förändring**, som kan iakttagas i T & B Myrtle tobaken, ligger i dess fuktighet. Tobak upp till i allmänhet fuktighet och i besynnerligare väderlek händer det att tobaken blir antingen för fuktig eller för torr för vissa gommar. Detta är emellertid en bisak, så länge ej själfva tobakens kvalitet förändras. Den brinner kvickare eller långsammare, beroende på fuktighet, det är allt. Ju mörkare en plug är dess mer fuktighet inne håller den, och många föredraga den mörka; båda slagen finnas emellertid i marknaden.

Manitoba.

Den **starka blåsten**, som rådde i förra veckan och som befarades ha skadat de nysädda fälten, hade ingen menlig inverkan. Farmarne så djupt nu för tiden och rulla sina fält.

Ett **inbrott** gjordes i Sparling och Landers järnhandel i Manitou förra veckan. Bytet, som utgjordes af silfversaker, knifvar etc., värderas till \$150.00.

Ruthenerna äro skickliga ullspinnares och hafva insändt prof på ullgarn till kommissionär Mc Creary. Flera farmare hafva lofvat låta dessa spinnare karda och spinna detta års klipp.

Stenbrottet vid Stonecall har befunnits innehålla stora mängder af värdefull byggnadssten, liggande 11 fot djup. En del har visat sig vackert färgad medan en annan del synes lämplig för litografiskt bruk. Sten för sistnämnda ändamål har hittills importerats från Tyskland.

Georg Sutherland dog i St Peters 107 år gammal. Han var född vid York Factory och kom till Red River för 70 år sedan.

En **farmare** vid Portage la Prairie sålde sitt fjolårs hvetet för \$13,000.

Under en **præried** invid Minnedosa brunno 700 bu, spannmål tillhörande W. T. Roche.

En **armenisk gärlfarhandlande** nämnes hafva sökt bära våld å en farmare hustru invid Somerset. Han beskriver 5 ft. 10 tum hög, gulaktig hv. svart halskagg och med haltande gång.

Tvåttstugan vid Stony Mountain fängeset nedbrann i måndags. Hufvudbyggnadens räddades endast genom fångarnes kraftiga medverkan.

Årets hvetet sådd har skett under gynnsamma omständigheter och broden är uppe på flere ställen.

N. W. Territorierna.

En **landagent** har utnämns i Medicine Hat.

Moose Jauc mejeriet har redan begynt sin verksamhet.

Byggnadsfebern rasar i Edmonton.

Vädret i Alberta har varit mycket gynnsamt för vårarbetena.

Den **nedre färjan** öfver Saskat chewan, började sin trafik d. 20 apr.

Skolafestning. Den 28 sistlidne hölls afgångsexamen i indianskolan i Regina. Elevernas musikkår spelade flera stycken, tal hölles och priser utdelades.

Det **kan nu antagas** som tämligen säkert, att M. C. Cameron blir utnämnd till guvernör efter Mr Mcintosh. De liberala hafva redan börjat organisera i den valkrets, han representerar.

En **helt ny stad** har sprungit upp på stranden af Athabasca floden. Omkria 60 till ett mindre antal hus hysa 500 personer.

Pelsfångsten har varit ganska dålig denna vinter i de norra regionerna.

Yukon.

Tre **guldgräfvare** anlände den 27 sistlidne från Dawson. De med förde underrättelse, att Yukon floden var isfri från White Horse fallen till Hootalinqua. De bekräftade li kaledes nyheten om stora fynd på Monte Cri to ön, hvilket hatt till följt, att alla flodens gård inmutats.

Lost börjar nu ankomma regelbundet till Dawson och dagarna blifva helt långa. Detta års utbyte af guld väntas ej blifva så vidlyftigt men däremot förspås en stor guldskörd nästa vår.

British Columbia.

Förre spanske konsuln i New York har utnämns till spansk konsul i Vancouver.

Major Walsh's speciella kurir anlände till Vancouver med despatcher i fredags. Han omtalade, att major Walsh var på väg att personligen söka utjanna de kvistiga mellan riksfrågorna i Yukon.

John Bray, som mördades i Vancouver, var från Toronto. Han var förelöpare af ett Klondikeparti. Han föredro in i ett öde hus och sköts. Men dog ej genast utan vandrade omkring med två kulor i hufvudet, hvilka dock inverkade menligt på hans förstånd, så att han intogs på dårhus. Sären helades men han dog sedermera som en följd af våldet. Polisn arbetar på att få ljus i saken.

Utländet.

FÖRENTA STATERNAS. Gemensamma utskottet från kongressens senat och underhus beslöt den 27 sistlidne att förelägga de båda husen följande resolution, nemligen, att presidenten befullmäktigas use 3 kommissionärer för att möta samma antal utsedda af England och Canada i afsikt att söka ordna de olika frågor, hvilka förosaka friktion mellan de olika landen, samt att öfverlägga om mått och steg för att befordra de mellanvarande frågornas vänliga lösning.

Likaledes föreslog utskottet, att canadiska undersåter skola åtnjuta samma förmåner i Alaska, som amerikanare i British Columbia och N. W. T.

Nu börjas det igen. En förskräcklig cyclon svepte öfver nordvestra delen af Iowa förstörande flere städer. South Dakota led äfven af den samma.

Jatte lockout i Danmark? Från Köpenham telegraferas: Med anledning af den här pågående målarestrejken och arbetsinställelsen i en del gjuterier har arbetsgifvareföreningen af 1896, som omfattar bl. a. alla stora byggnadsfack, fattat ett beslut, som går ut på allmän lockout i alla fack under arbetsgifvareföreningen, såvida nämnda strejker ej ordnas genom underhandling eller skiljedom. Arbetsfackföreningarna svara i dag i Socialdemokraten: "Kan lockout icke undvikas, skola vi föra striden så, att våra motståndare få nödig respekt för oss. Den eventuella lockout kommer att omfatta inemot 30,000 arbetare och blir den största arbetskonflikt, som inträffat i Danmark.

Trädplantering.

Wm Saunders, direktör för Central experimentalfarmen vid Ottawa har tillställt "Free Press" följande skrivelse:

På grund af den stränga lagstiftning, som i år vidtagits för att förhindra möjliga införseln af den skadliga St. Jose insekten från Förenta Staterna, är det omöjligt att importera sticklingar och planter därför.

För att emellertid uppnå och möjliggöra vidare plantering af här-diga trädarter, har befallning gifvits till experimentalfarmarna vid Indian Head och Brandon att försöka söka med sticklingar af Dakota Cottonwood och åtskilliga andra här-diga ryska poppelarter. Dessa sticklingar sändas i små bundtar pr post fritt. De skaras 10 tum långa och böra planteras djupt, så att endast ändknoppen synes öfvan jord. Om jorden är lucker och temligen fuktig bildas rötter redan första året och ett 3 eller 4 fots skott är ingalunda ovanligt första året.

Bref från allmänheten.

Rock Island, Ill., d. 27 april 1898.

Ärade redaktör för CANADA!

Det synes mig alldeles nödvändigt att ännu en gång inkräkta på eder tidnings spalter. Först ville jag säga ett hjertligt tack för all den uppmärksamhet, som genom tidningen kommit mig till del före och i sammanhang med min aflyttning från Canada. För alla de ord af erkännande och, så som jag känner det, af öförtjänt beröm, som genom eder tidning offentliggjorts, står jag eder skyldig ett uppriktigt tack.

Den 25 mars atrådde jag, som eder tidnings läsare veta, en resa västerut med Vancouver som yttersta målet. Denna resa var högst intressant, men jag kan ej nu gifva en beskrifning öfver densamma. Det var kärt att på densamma ännu en gång få besöka Nya Stockholm, och samlas med församlingen i vår kyrka därstädes. Som vanligt blef jag af såväl församlingen som af kateket A. G. Olson bemött på det mest förekommade sätt, och jag vill därför säga dem ett hjertligt tack för all Mina besök i Nya Stockholm hafva ej varit så många, som på åtskilliga af de andra platserna, men de skola icke desto mindre gömmas i mitt minne, som särskilda minnen. Åker-mannen sår, men Gud gifver växten. Så gäller regeln i fråga om jordbruk, så ock i fråga om den kyrkliga åkern. Ser man några år tillbaka, så måste erkännas, att Gud gifvit växt på båda dessa områden i Nya Stock-

holm, och han skall äfven framdeles så göra, ja, vi vilja hoppas och bedja, att det må blifva i ännu rikligare mått än hittills.

I British Columbia träffades svenskar, men syntes den provinsen ännu vara mycket obebodd. Scenerierna utmed banan äro obeskrifligt mångsidiga, vilda och hänförande. Kunde tidningen leta sig fram till de spridda landsmännen i British Columbia, så skulle den därute få en ansenlig prenumerantlista, men, ack, så spridda våra landsmän äro där!

Blott några ord om Rat Portage, som besöktes sista söndagen, jag var i Canada. Det var synnerligen uppmuntrande att se folket samlas lika allmänt nu som någonsin både för middagen och afonen. Vår kyrka synes hafva djupare rötter där än somliga annat. Jag har hört att studerande G. Larson antagit kallelset dit, och sålunda får församlingen fram på sommaren åter egen pastor.

För gåfvan, som jag fick mottaga, såväl som för allt tillmötesgående och uppmuntran från församlingen och enskilda i Rat Portage kan jag blott säga ett hjertligt tack. Det samma vilje jag och säga till alla i Winnipeg, som bevisades tillmötesgående och hjälp. Hafven tack för allt, och måtte nu Herren, som är den goda herden, snart sända församlingen en lärare igen.

Vår resa gick lyckligt, och efter ett par uppehåll hos släktingar under vägen ankommo vi till Rock Island, all friska och välbehållna. Enskildt borde vi väl skriva många bref, men tiden torde ej medgifva det, och därför sändas på detta sätt hälsningar till alla.

Till alla tidningsläsare må till sist äfven sägas ett hjertligt tack och farväl. Vår adress är nu för någon 1000—38th St., Rock Island, Ill.

S. Udden.

Shoal Lake, Man., April 24.

Vi lämnade Winnipeg kl. 10.30 f. m., och snart rullade vi fram öfver den jämna prärien utan vidare äfventyr. Winnipeg med all dess härlighet försvann, o. det enda som fäste vår uppmärksamhet voro några farmare, hvilka här och där syntes ha mycket bråttom med vårarbetet. Utmed järnvägen kunde vi här och där få se några solbrända rallare "faces" grina fram under de stora hattarna. Vi Marquette hade några kor kommit upp på banan, så att lokomotivet stälde till ett fasligt oväsen för att få banan klar. I Portage la Prairie fingo vi skiljas från C. P. R. och draga mot nordan. Banan gick här genom det vackraste farmland, som till större delen var uppbrutet till åker och nu till större delen besädd. Vackra farmaregårdar skymtade fram öfver slätten. Vid Westbourne började prärien öfvergå till löfskogs dungar, och marken syntes mera kuperad; hvarjämte nybyggarnes boningar syntes allt glesare. Vi passerade flera stationer med mer eller mindre uppehåll, och till sist ankommo vi till staden Minnedosa, hvilken syntes vara mycket inklämd i den vackra dalgången. På perrongen sammanträdde vi med några skandinaver. Tåget sattes åter i gång och resan fortsattes, men hade det gått lätt ned till Minnedosa, så gick det med så mycket större möda upp för den långa skarpa sluttningen. Uppkomne fingo vi se det härligaste högländ, som blott väntade på att blifva uppodlad. Här råkade jag ut för en liten förlägenhet. Under det jag stod på platformen och njöt af en äkta Göteborgsgärr, erhölet af en nyankommen vän, hade en vö-luminös gummia inträdd i kupeen och slagit sig ned i min plats med min öfverrock under sig. Under åtskilliga ursäkter lyckades jag hala fram rocken ur den fruktansvärda pressningen, fick mig en annan plats samt anlände till Shoal Lake utan vidare äfventyr. Som jag kommer att stanna här en liten tid, kommer jag med redaktörens tillåtelse att höra af mig med ett och annat från denna plats.

Oscar.